

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“
ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – БАН
ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА С ЦЕНТЪР ПО ТРАКОЛОГИЯ – БАН
ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – БЛАГОЕВГРАД
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – СТАРА ЗАГОРА
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – КЪРДЖАЛИ
МАКЕДОНСКИ НАУЧЕН ИНСТИТУТ – СОФИЯ
ТРАКИЙСКИ НАУЧЕН ИНСТИТУТ – СОФИЯ
ВОЕННОИСТОРИЧЕСКА КОМИСИЯ

П Р О Г Р А М А

за провеждане на международна научна конференция

100 ГОДИНИ ОТ БАЛКАНСКИТЕ ВОЙНИ (РЕТРОСПЕКЦИИ И ПРОЕКЦИИ)

Посвещава се на 100-годишнината от началото на Балканската война и се провежда под патронажа на министъра на отбраната на Република България Аню Ангелов

3–8 октомври 2012 г.

София, Благоевград, Стара Загора, Велико Търново, Кърджали

3 ОКТОМВРИ, СРЯДА

8.00 – 9.00 Регистрация на участниците в конференцията

9.00 – 9.30 Официално откриване и приветствия към участниците в конференцията

Първи панел: „БАЛКАНСКИТЕ ВОЙНИ И ВОЙНИТЕ НА БАЛКАНИТЕ ПРЕЗ ПОСЛЕДНОТО СТОЛЕТИЕ”

9.30 – 11.00 Първо пленарно заседание

Зала: Аула „Раковски“, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: полк. доц. Станчо Станчев

- Академик Георги Марков: 100 години от Балканските войни. Ретроспекции и проекции
- Чл.-кор. проф. д.ф.н. Васил Проданов: Социеталната несигурност и Балканските войни: ретроспекции и проекции
- Полк. доц. Станчо Станчев: Военният потенциал на България през Балканската война 1912–1913 г.
- Проф. д.и.н. Тодор Петров: Въоръжението на Българската армия през Балканската война 1912–1913 г.
- Доц. д-р Румен Николов: Културологични проблеми на Балканската война 1912–1913 г.

11.00 – 11.30 Кафе-пауза

11.30 – 13.00 Второ пленарно заседание

Първи панел: Аула „Раковски“, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: чл.-кор. проф. д.ф.н. Васил Проданов

- Анджей Малиновски (Полша): Великобритания и Първата балканска война
- Бранко Богданович (Сърбия): Въоръжението на сръбската пехота преди Балканската война 1912–1913 г.
- Д-р Василий Каширин (Русия): Участието на България в Балканските войни през погледа на Генералния щаб на руската армия
- Ярослав Рубаха (Полша): Австро-Унгария и Германия и Първата балканска война
- Зденка Тодорова (Сърбия): Войните на Балканите 1912–1913 г. и Западните покрайнини
- Д-р Владимир Златарски: Германия и войните на Балканите през XX век

Втори панел: Академична зала 1, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: проф. Трендафил Митев

- Габор Деметер (Унгария): Балканските войни в унгарската преса и съвременната унгарска военна литература
- Стефан Радунович, Йорданка Селянович (Черна гора): Черногорската преса за България и Балканските войни
- Проф. Константин Йордан (Румъния): Румънската историография през последните две десетилетия за Балканската криза 1912–1913 г.
- Проф. Игор Гребенкин (Русия): Балканските войни в руската историография
- Проф. д.и.н. Светлозар Елдъров: Отзвукът на Балканската война в Хърватия

- Д-р Таня Казанджиева: Медийни ретроспекции на Балканската война в пресата на бежанците от средата на XX век

13.00 – 13.30 Дискусия

13.30 – 14.30 Обяд

14.30 – 15.30 Трето заседание

Първи панел: Аула „Раковски“, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: проф. Тодор Петров

- Доц. д-р Игнат Криворов: Машинният период на войната и военният конфликт на Балканите през 1912–1913 г.
- Доц. д-р Димитър Зафиров: Войната на България за Македония на Тракийския оперативен театър – политико-стратегическа оценка
- Проф. д.ф.н. Сево Явашчев, проф. Г. Панайотова, доц. Г. Димитров: Използване на математически модел във военната история (по примера на Одринската операция)
- Полк. проф. Димитър Недялков: Създаване на българската военноавиационна система и реализацията на нейния военен потенциал през Първата балканска война
- Петър Бойчев, Радослав Симеонов: Участието на добруджанци в Балканската война
- Креса Стоянова: Участието на перушеници в Балканската война.

Втори панел: Академична зала 1, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: доц. Александър Костов

- Проф. д.ик.н. Пенка Найденова, доц. д-р Геновева Михова: Демографски последици за България от войните на Балканите
- Д-р Димитър Йончев: Проявление на политическите тенденции на балканските страни към България през Балканската война
- Доц. д-р Даниел Вачков: Българските финанси и изпитанията на войните 1912–1913 г.
- Доц. д-р Евгени Костов: Третият държавен съд и военните задължения, формирани от българското правителство в периода 1915–1918 г.
- Доц. д-р Румяна Първанова: Балканската война в спомените на главния директор на БДЖ
- Доц. д-р Румен Караганев: Директорът на БДЖ и геополитическите етюди на управляващите 1912–1913 г.

Трети панел: Брифинг зала, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: полк. доц. Анатолий Прокопиев

- Д-р Христо Димитров: Една фамилия във вихъра на войната
- Ани Златева: Два неизвестни източника за Балканската война 1912 г.
- Цветана Величкова: Войните за национално обединение през погледа на един творец
- Маргарита Брадистилова: Непубликувани спомени за Балканската война на генерал Брадистилов
- Ганко Бенев: Иван Беневреков – пълен кавалер на Ордена за храброст

15.30 – 16.00 Кафе пауза

16.00 – 17.30 Четвърто заседание

Първи панел: Аула „Раковски“, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: доц. Йордан Баев

- Д-р Пламен Димитров: Балканските войни като геополитически сблъсък
- Д-р Сия Никифорова: Икономически проблеми в Югоизточна Европа в навечерието на Балканските войни 1912–1913 г.
- Снежана Радоева: Приносът на Димитър Ризов за единодействие на Балканите 1903 – 1912 г.
- Д-р Мариана Стамова: Албанският въпрос и сигурността на Балканите през последното столетие
- Велчо Кръстев, доц. д-р Евгения Иванова: Участието на циганите в Балканската война
- Доц. д-р Николай Проданов: Българското военно разузнаване през Балканските войни – основни организационни, управленски и оперативни характеристики

Втори панел: Академична зала 1, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: полк. проф. Димитър Недялков

- Доц. д-р Марко Златев: Пионерите на българската бойна авиация и обучението им във Военното училище
- Полк. доц. Анатолий Прокопиев: Участието на Българската погранична стража в Балканската война 1912–1913 г.
- Подп. Бойко Бахнев, ст. лейт. Владислав Славов: Участие на военнопололицейските формирования в Балканските войни 1912–1913 г.
- Подп. д-р Мануш Христов: Дейност на аеропланните отделения по нанасяне на бомбени удари срещу войски и обекти на театъра на военните действия в Източна Тракия и в зоната на Проливите през Балканската война
- Ангел Динев: Бойните действия на 8-а пехотна Тунджанска дивизия около Одринската крепост 1912–1913 г.

Трети панел: Брифинг зала, Военна академия „Г. С. Раковски“

Ръководител: доц. Румен Николов

- Доц. д-р Атанас Шопов: За максимализма и за политическия компромис в Балканските войни 1912–1913 г.
- Доц. д-р Румяна Конева: Балканската война – повод за вдъхновение и интелектуално размишление
- Манол Тенчев: Оръжието на победите на Българската армия през Балканската война 1912–1913 г.
- Д-р Стоян Николов: Пленените българи през Първата балканска война
- Д-р Игор Деспот (Хърватия): Престъпленията през Балканските войни

17.30 – 18.00 Дискусия

19.00 – 21.00 Вечеря от името на министъра на отбраната на Република България в ЦВК – Концертна зала

4 ОКТОМВРИ, ЧЕТВЪРТЪК

Панел: „ПРОМЕНИ В ПОЛИТИЧЕСКАТА И ЕТНИЧЕСКАТА КАРТА НА ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА”

БЛАГОЕВГРАД

Зала „22 септември” – Благоевград

13.00 – 13.30 Регистрация на участниците

Откриване на международната научна конференция

13.30 – 15.00 Пленарно заседание

Ръководител: проф. д.и.н. Трендафил Митев

- Доц. д-р Иван Петров: Освобождението на Горна Джумая в хода на Балканската война
- Проф. д.и.н. Трендафил Митев: Българската емиграция и Балканската война
- Проф. д.и.н. Светлозар Елдъров: Македония и Македонският въпрос в хърватския печат по време на Балканската война
- Гл. ас. д-р Войн Божинов: От независимостта до войната
- Доц. д-р Димитър Тюлеков: Последиците от войните в Югоизточна Европа през 1912–1913 г. и националните стереотипи на балканските народи

15.00 – 15.30 Кафе-пауза в РИМ – Благоевград

15.30 – 17.00 Второ заседание

Първа секция: Конферентна зала РИМ – Благоевград

Ръководител: Проф. д.и.н. Светлозар Елдъров

- Д-р Василий Каширин (Русия): Участието на България в Балканските войни през погледа на Генералния щаб на руската армия
- Ярослав Рубаха (Полша): Австро-Унгария и Германия и Първата балканска война
- Д-р Йордан Михайловски (Република Македония): Североизточна Македония по време на Балканските войни
- Д-р Росица Лельова: Пътят към Балканската война: щрихи от църковнообщинското дело в Македония в годините преди войната
- Доц. д-р Весела Трайкова: Към предисторията на Балканския съюз. Македония – сблъсък на две национални мечти – митове и реалности
- Д-р Ани Стоилова: За Ангорския договор и силата на българските институции при спасяването на 200 декара земеделски земи в землището на Благоевград
- Гл. ас. Иван Хаджийски: Двойното освобождение на гр. Горна Джумая (Благоевград) от османско владичество
- Снежана Захаријева, Михаела Василева: „Над стените на града Джумая се развева вече българското знаме”
- Елена Александрова: Етнодемографски промени в Горноджумайско по време на Балканските войни 1912–1913 г.

Втора секция: зали РИМ – Благоевград

Ръководител: доц. д-р Александър Гребенаров

- Д-р Володя Милачков: Румънското нахлуване в българска територия през юни–юли 1913 г.
- Доц. д-р Стоян Германов: Балканската политика на Русия в началото на ХХ век
- Д-р Георги Георгиев: Идеята за българо-албанско съглашение по време на Балканските войни 1912–1913 г.
- Д-р Слави Славов: ВМОРО, българското правителство и пътят към войната
- Д-р Станислава Стойчева, д-р Деян Мартиновски, Мартин Вълков: Аспекти на демографските и статистическите проучвания за Македония във военновременни периоди: Балканските войни 1912–1913 г. (българското, гръцкото и сръбското виждане по въпроса)
- Д-р Ваня Стоянова: Балканските войни, Тракия и границите на българската идентичност
- Д-р Георги Тренчев: Взаимодействието между четите и Българската армия по течението на р. Марица
- Д-р Ангел Джонев: От Кюстендил до Булаир
- Борислав Дичев: Булаирската отбранителна операция (26 януари 1913 г.) – военностратегически и политически резултати

Трета секция: зали РИМ – Благоевград

Ръководител: доц. д-р Димитър Тюлеков

- Елена Бугарчева: Нови документи за Македоно-одринското опълчение
- Елена Чалгънова: Участието на 4-та Битолска дружина от Македоно-одринското опълчение в Балканските войни 1912–1913 г.
- Тодор Тараков: Опълченците от Петричка околия по време на Балканската война
- Доц. д-р Георги Митринов: Доброволците в МОО от с. Крушево, Демирхисарско. Антономична характеристика
- Доц. д-р Милкана Бошнакова: Политическите статии на П. К. Яворов във вестниците „Илинден” и „Вардар” (1908–1912)
- Доц. д-р Людмила П. Китипова-Попова: Балканската война в спомените на Петко Китипов
- Георги Радославов: 26-и пехотен Пернишки полк от 7-а Рилска дивизия за освобождаване на Източна Македония през 1912 г. и борбата му за нейната защита през 1913 г.
- Георги Стаменов: Балканската война в творчеството на българските художници
- Петър Петров: Иван Михайлов за Балканската война

17.00 – 17.30 Македонски научен институт – София. Представяне на сборника „Националното обединение на България 1940–1944”. Доклади от националната научна конференция, Благоевград, 14–15 април 2011 г.

17.30 – 18.30 Дискусия

19.00 – 21.00 Вечера от името на кмета на Община Благоевград

13.30 – 15.00 Първо пленарно заседание

Зала: Конферентна зала на РИМ – Стара Загора

Ръководител: доц. д-р Росица Стоянова

- Проф. д.и.н. Тодор Петров: Балканските войни 1912–1913 г. – надежди и разочарования
- Доц. Раде Разпопович (Черна гора): Споразумението за съюз между Черна гора и България през 1912 г. и Русия
- Проф. д.и.н. Веска Николова: Обществената благотворителност в България и Балканските войни – нагласи и поуки
- Доц. д-р Димитър Митев: Българското общество и Балканските войни.
- Проф. д-р Марина Лавитская (Русия): Първата балканска война във възприятията и оценките на руското общество

15.00 – 15.30 Кафе-пауза

15.30 – 17.30 Второ заседание

Първи панел: конферентна зала РИМ – Стара Загора

Ръководител: доц. д-р Евгения Иванова

- Марио Цветков: Участието на арменците в Балканската война 1912–1913 г. в редовете на Македоно-одринското опълчение
- Райна Каблешкова: Участието на копривщенци в Балканската война
- Радина Богомирова: Дейността на Българското археологическо дружество в София по време на войните
- Ваня Петкова: Балканската война през погледа на българката
- Петър Велчев: Участието на Българската армия в Балканските войни 1912–1913 г. – основна предпоставка за създаване на Съюза на военноинвалидите в България
- Магдалена Жечева: Поручик Никифор Богданов – един от първите български бойни авиатори
- Пепа Коскина: Балканската война и 23-ти пехотен Шипченски полк
- Тоня Любенова: Социално-икономически аспекти на войните за национално обединение (1912–1918) в Търговище и региона

Втори панел: зала Художествена галерия

Ръководител: доц. д-р Венета Гайдарджиева

- Доц. д-р Венета Гайдарджиева: Общинско управление и социално-икономическо развитие на Стара Загора в навечерието на Балканската война (1912 г.)
- Доц. д-р Росица Стоянова: Държавата, обществото и подпомагането на пострадалите от войните (1912–1913, 1915–1918)
- Веселин Бончев: Участие и последици за членовете на една добруджанска фамилия в Балканските войни и след това
- Величка Калева: Дневникът на участника в Балканската война Йордан Еремиев
- Цецка Цокова: Грижите на местната власт във Видин за пострадалите и техните семейства по време на войните за национално обединение
- Христина Кирилова: Войните на Балканите, дарителството и създаването в град Видин на пансиона за войнишки сираци
- Радослав Бонев: Военно окръжие – Стара Загора и Балканските войни 1912–1913 г.

- Лена Йорданова: Балканските войни и паметните места в община Чипровци

17.30 – 18.00 Дискусия

19.00 – 21.00 Вечеря от името на кмета на Община Стара Загора

5 ОКТОМВРИ, ПЕТЪК

УЧАСТИЕ В ТЪРЖЕСТВАТА В БЛАГОЕВГРАД И СТАРА ЗАГОРА В ЧЕСТ НА 100-ГОДИШНИНАТА ОТ ОБЯВЯВАНЕТО НА БАЛКАНСКАТА ВОЙНА

19.00 – 21.00 Вечеря от името на кмета на Община Велико Търново

6 ОКТОМВРИ, СЪБОТА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Панел: „ПОЛИТИЧЕСКИ И ВОЕННИ СЪЮЗИ. ДВУСТРАННА И МНОГОСТРАННА ДИПЛОМАЦИЯ: ОТ КОНФРОНТАЦИЯ КЪМ ИНТЕГРАЦИЯ”

8.30 – 9.30 Първо пленарно заседание

Зала: Великотърновски университет

Ръководител: доц. д-р Милен Михов

- Проф. д.и.н. Светлозар Елдъров: Неославянското движение и създаването на Балканския съюз
- Д-р Пьотър Мултатули (Русия): Император Николай II и образуването на Балканския съюз
- Проф. Марина Левицкая (Русия): Първата балканска война и отношението и оценките на руската общественост
- Доц. д-р Теодоричка Готовска-Хенце: Война и памет: Балканската война 1912 г. и чешките неослависти
- Тихомир Тонков: Търново в навечерието и в началото на Първата балканска война. Щрихи от дейността на местната власт

15.00 – 15.30 Кафе-пауза

13.00 – 14.00 Второ пленарно заседание

Зала: Великотърновски университет

Ръководител: доц. д-р Андрей Андреев

- Проф. д.и.н. Радослав Мишев: Австро-унгарската политика към България през Балканските войни 1912–1913 г.
- Доц. д-р Стефан Анчев: Руската балканска политика през 1912–1913 г.
- Доц. д-р Григорий Шкундин (Русия): Външнополитическата дейност на Братияну, януари–февруари 1914 г., през погледа на чуждестранните дипломати
- Доц. д-р Анна Кочанкова: Дипломатическият архив като източник за военновременната политика на България (1939–1944)
- Доц. д-р Николай Кочанков: Разширяването на Тристранния пакт в Югоизточна Европа: анализи и прогнози на българската дипломация (1940–1941)

14.00 – 15.00 Дискусия

7 ОКТОМВРИ, НЕДЕЛЯ
КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКА ПРОГРАМА ЗА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ
УЧАСТНИЦИ (ПО ОТДЕЛНА ПРОГРАМА)

8 ОКТОМВРИ, ПОНЕДЕЛНИК
КЪРДЖАЛИ

Панел: „100 ГОДИНИ ОТ БАЛКАНСКАТА ВОЙНА И ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА КЪРДЖАЛИ”

9.00 – 10.30 Първо пленарно заседание

Зала: Народно читалище „Обединение 1913 г.” – Кърджали

Ръководител: доц. д-р Александър Гребенаров

- Проф. Игор Гребенкин (Русия): Балканските войни в руската историография
- Проф. д.и.н. Светлозар Елдъров: Исторически и народопсихологически корени на българските победи в Балканската война.
- Д-р Василий Каширин (Русия): Участието на България в Балканските войни през погледа на Генералния щаб на руската армия
- Петър Ненков: Действията на 2-ра пехотна Тракийска дивизия за освобождението на Родопите през Балканската война 1912–1913 г.
- Павел Петков (РИМ – Кърджали): Освободителният поход на Хасковския отряд в района на Кърджали по време на Балканската война 1912 г.
- Вълчо Златилов: Участници от местното население в Източните Родопи в Балканската война и прояви на разбирателство и взаимопомощ между българи и турци в Кърджалийско по време на военните действия през 1912 г.
- Доц. д-р Георги Митринов: Участие на неродопци в родопските доброволчески чети по време на Балканската война 1912–1913 г.
- Иванка Ангелова: Сведения за настъпили прояви на деморализация в турската армия по време на Балканската война 1912–1913 г.
- Венцислав Колев: Действията на военната полиция по време на Балканската война 1912 г.

11.00 – 12.30 Второ пленарно заседание

Зала: Народно читалище „Обединение 1913 г.” – Кърджали

Ръководител: Павел Петков

- Доц. д-р Александър Гребенаров: Балканските войни – статистика и равносметка
- Доц. д-р Христо Гиневски: Традиции на съвместен живот на българите християни и мохамедани в Средните Родопи – 1912–1914 г.
- Даниела Бурулянова: Специфични особености в общото развитие на Източните Родопи след Балканската война от 1912 г. като конгломерат от етноси и религии
- Гергана Димитрова: Българската административна власт в Източните Родопи след Балканската война
- Павел Петков: Начало и развитие на образованието и културата в Кърджали след Балканската война 1912 г.
- Венцислав Колев (РИМ – Кърджали): Стопанското развитие на Източните Родопи след Балканската война 1912 г.
- Пламена Димитрова-Рачева: Балканската война, отразена в изкуството на Ярослав Вешин – военен художник към Министерството на войната

12.30 – 13.30 Дискусия и закриване на конференцията от академик Георги Марков
13.30 – 14.30 Обяд
14.30 – 18.00 Посещение на крепостта Перперикон
19.00 – 21.00 Коктейл в парка на музея от името на директора на РИМ – Кърджали